

11.05.2018

Regulament cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.78 din 11 aprilie 2018

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 133-141 art.585 din 27.04.18

ÎNREGISTRAT
la Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1313 din 21 aprilie 2018

COMITETUL EXECUTIV AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÂREA Nr. 78
din 11 aprilie 2018

Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova

În temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) și g), 11 alin. (1), 27 alin.(1) lit. c), 61 și 62 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare și art. 8 din Legea nr.1232 –XII din 15 decembrie 1992 cu privire la bani, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova (se anexează).
2. Se abrogă Regulamentul cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.200 din 27 iulie 2006 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 120-123/441 din 04.08.2006, art. 441), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.720 din 02.12.2009, cu modificările și completările ulterioare.

**Vicepreședintele
Comitetului executiv**

Vladimir MUNTEANU

Anexa nr.1
la Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.78 din 11 aprilie 2018

**cu privire la operațiunile cu numerar
în băncile din Republica Moldova**

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

1. Regulamentul cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova stabilește cerințele privind organizarea compartimentului casierie în bănci (inclusiv în filialele băncilor străine), reglementează operațiunile cu numerar, precum și modul de desfășurare a acestora în bănci, între bănci și în relația cu Banca Națională a Moldovei (în continuare BNM).

2. În sensul prezentului regulament se utilizează următoarele noțiuni:

Banca ofertantă – banca ce oferă numerar.

Banca solicitantă – banca ce solicită retrageri de numerar.

Moneda națională în numerar – unitatea monetară a Republicii Moldova, exprimată în bancnote și monede metalice emise de BNM, inclusiv bancnote și monede metalice jubiliare și comemorative (în continuare moneda națională).

Bancnote/ monede autentice - bancnote/ monede ce dețin toate caracteristicile și elementele de siguranță a unei bancnote/ monede emise de BNM.

Bancnote/ monede suspecte de a fi false - bancnote/ monede care au aparența unor bancnote/monede autentice, produse și/ sau alterate în mod fraudulos, indiferent de mijloacele folosite, cu scopul punerii în circulație.

Bancnote/ monede metalice corespunzătoare circulației - bancnote/ monede autentice care s-au reîntors din circulația monetară și urmare verificării acestora s-a constatat că sunt calitative pentru a fi repuse în circulație.

Bancnote/ monede metalice necorespunzătoare circulației - bancnote/ monede autentice care s-au reîntors din circulația monetară și urmare verificării s-a constatat ca fiind neconforme calitativ pentru a fi repuse în circulație.

Bancnote/monede fără putere circulatorie - bancnote/monede care au încetat să fie mijloc legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova, fiind retrase din circulație de BNM.

Specimen - model al bancnotei autentice, imprimată, conform tehnologiei de imprimare a bancnotelor autentice, pe care este perforat/înscris cuvântul „SPECIMEN” și este destinat pentru determinarea autenticității, inclusiv plasării elementelor grafice, mărimilor geometrice, gamei de culori, elementelor de securitate vizibile și invizibile ale bancnotelor.

Procesarea numerarului – procedura de: verificare automată a numerarului prin intermediul echipamentelor de procesat bancnote/monede sau manuală, în vederea depistării diferențelor și identificării numerarului suspect de a fi fals; de triere a numerarului în vederea clasării acestuia în categoria corespunzătoare/ necorespunzătoare circulației monetare și de ambalare a numerarului conform cerințelor din prezentul regulament.

Echipment de procesat bancnote - un echipament care permite verificarea automată a caracteristicilor de grafică și a elementelor de siguranță ale bancnotelor, respingerea bancnotelor suspecte de a fi false, numărarea bancnotelor autentice și clasificarea lor drept corespunzătoare și necorespunzătoare circulației.

Echipment de procesat monede - un echipament care permite verificarea automată a caracteristicilor dimensionale și tehnice ale monedelor, respingerea monedelor suspecte de a fi false, numărarea monedelor autentice și clasificarea lor drept corespunzătoare și necorespunzătoare circulației.

Verificarea calității numerarului în moneda națională - procesul prin care se evaluează calitatea bancnotelor/monedelor metalice în conformitate cu Standardele minime pentru verificarea calității bancnotelor și monedelor metalice în moneda națională stabilite în prezentul regulament.

Componenta de transport a sistemului automatizat de plăți interbancare (SAPI) – componenta SAPI, ce asigură schimbul de mesaje electronice între BNM și participanții la SAPI.

Pagina interbancară – pagina web a BNM accesibilă participanților la SAPI prin intermediul rețelei interbancare.

Sistemul de evidență a falsurilor (SEF) – componenta paginii interbancare, ce asigură schimbul de date între BNM și bănci privind numerarul în moneda națională suspect de a fi fals/ fals depistat în cadrul sistemului bancar.

CAPITOLUL II

Organizarea compartimentului casierie

3. Pentru desfășurarea operațiunilor cu numerar băncile trebuie să dispună de compartimentul casierie, care include următoarele:

tezaur – încăpere special amenajată destinată păstrării numerarului și a altor valori gestionate de bancă;

casă de circulație – încăpere destinată efectuării operațiunilor de retragere sau depunere a numerarului și a altor valori din/în tezaur;

casă operațională – încăpere destinată efectuării operațiunilor de încasare și eliberare a numerarului în moneda națională și în valută străină, în relația cu clienții băncii;

birou pentru verificarea numerarului – încăpere adiacentă casei operaționale, destinată verificării numerarului de către clienții băncii;

birou pentru procesarea numerarului – încăpere destinată trierii, verificării și ambalării numerarului gestionat de bancă, dotat cu utilaj și echipament special.

4. Amplasarea, proiectarea, construcția și organizarea compartimentelor casieriei se stabilește de bancă de sine stătător cu condiția:

a) asigurării integrității numerarului și a altor valori gestionate de bancă, a încăperilor/ spațiilor pentru păstrarea acestora;

b) creării condițiilor necesare pentru efectuarea operațiunilor cu numerar.

5. Dotarea casieriei cu echipament special care include, dar nu se limitează la sistemul de supraveghere video, sistemul de alarmă, sistemul control acces, antiefracție și de prevenire a incendiului se efectuează de bancă, în conformitate cu cerințele care se stabilesc de sine stătător de către aceasta.

Banca asigură că toate operațiunile cu numerar sunt executate sub camerele de luat vederi, astfel încât în cazul unor incidente acestea să poată fi reconstituite.

6. Gestionarea numerarului și a altor valori din casa de circulație și tezaur se efectuează de către persoanele, desemnate prin ordin de către conducătorul băncii.

7. Activitatea privind operațiunile cu numerar, gestionarea și păstrarea numerarului și a altor valori ale băncii, accesul în compartimentul casierie, deținerea și păstrarea cheilor de la tezaur/ și a duplicatelor acestora, precum și modul de deschidere și închidere a tezaurului se efectuează în conformitate cu procedurile interne elaborate de către bancă de sine stătător.

8. Dacă banca deține zona de autodeservire a clienților pentru efectuarea operațiunilor cu numerar în regim nonstop prin intermediul echipamentelor moderne, aceasta va respecta prevederile Regulamentului cu privire la cardurile de plată, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație (HCA) al BNM nr.157 din 01.08.2013.

CAPITOLUL III

Operațiunile cu numerar în moneda națională în bănci

Secțiunea 1

Încasarea și eliberarea numerarului

9. În funcție de spectrul serviciilor prestate, banca este în drept să efectueze încasări și eliberări de numerar.

10. Încasările de numerar includ:

a) depuneri în conturile clienților băncii sau persoanelor fizice, deschise la bancă;

b) încasări în numerar generate de activitatea băncii;

c) încasări de numerar de la subdiviziunile aceleiași băncii;

d) încasări de numerar de la altă bancă;

e) retrageri de numerar de la BNM.

11. Eliberările de numerar includ:

a) retrageri de numerar de către clienții băncii;

- b) plăți generate de activitatea băncii;
- c) eliberări de numerar între subdiviziunile aceleiași bănci;
- d) eliberări de numerar către altă bancă;
- e) depuneri de numerar la BNM.

12. Pentru efectuarea operațiunilor de încasare și eliberare a numerarului, banca, utilizează după caz, următoarele documente:

- a) ordin de încasare a numerarului;
- b) ordin de eliberare a numerarului.

13. Ordin de încasare a numerarului (anexa nr. 1) este un document de casă care se utilizează la încasarea numerarului de către bancă.

14. Ordin de eliberare a numerarului (anexa nr. 2) este un document de casă care se utilizează la eliberarea numerarului de către bancă.

15. Retragerea numerarului de către clienții băncii – persoane juridice, cu excepția cazurilor în care sunt utilizate cardurile de afaceri, se efectuează în baza unei delegații, forma și procedurile de utilizare a căreia se elaborează de sine stătător de către bancă conform cerințelor prezentului regulament și Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29.05.2014 și va conține în mod obligatoriu, dar nu se va limita la următoarele elemente:

- a) denumirea băncii;
- b) codul fiscal al băncii;
- c) denumirea clientului;
- d) codul fiscal al clientului;
- e) codul IBAN;
- f) data retragerii numerarului;
- g) numele, prenumele și specimenul semnăturii persoanei împuternicite de retragerea numerarului;
- h) datele din actul de identitate (seria, numărul, emitentul, data eliberării);
- i) suma în cifre și în litere;
- j) numele, prenumele și semnătura unipersonală a conducătorului clientului ori a două persoane cu drept de semnătură: prima aparține conducătorului sau altei persoane împuternicite, a doua - contabilului –șef sau altei persoane împuternicite;
- k) numărul, data, luna și anul emiterii documentului.

16. Documentele utilizate pentru reflectarea operațiunilor de încasare și eliberare a numerarului se întocmesc de către funcționarul responsabil al băncii și se execută în ziua operațională în care au fost emise.

17. Documentele se întocmesc în limba de stat. Parametrii formularelor documentelor utilizate la operațiunile de încasare și eliberare a numerarului, în funcție de volumul de date incluse, se stabilesc de bancă de sine stătător.

18. Banca poate completa formularele documentelor utilizate la operațiunile de încasare și eliberare a numerarului cu rubrici suplimentare, conform procedurilor interne ale băncii.

19. Formularele documentelor utilizate pentru operațiunile cu numerar se întocmesc pe suport hârtie sau în formă electronică, care ulterior se imprimă. Numărul de exemplare se stabilește de bancă de sine stătător, în conformitate cu procedurile interne ale băncii.

20. În formularele documentelor aferente operațiunilor de încasare și eliberare a numerarului nu se admit erori, corectări sau ștersături.

21. Pe documentele utilizate la operațiunile de încasare și eliberare a numerarului, se aplică semnăturile persoanelor împuternicite ale băncii și ștampila după caz.

22. Evidența operațiunilor cu numerar se ține în registre, forma și conținutul cărora se elaborează de sine stătător de către bancă.

23. Procedurile interne privind modul de întocmire, semnare, vizare, repartizare și păstrare a documentelor și a registrelor utilizate în operațiunile cu numerar se elaborează de către bancă de sine stătător.

Procesarea bancnotelor și monedelor metalice

24. La procesarea numerarului băncile verifică autenticitatea și calitatea bancnotelor și monedelor metalice, și le clasează ca fiind corespunzătoare și necorespunzătoare circulației.

25. Autenticitatea și calitatea bancnotelor și monedelor metalice se verifică fie cu ajutorul unui echipament de procesare, fie manual de către personalul calificat.

26. Autenticitatea bancnotelor și monedelor metalice se stabilește prin compararea acestora cu specișenele respective, prin verificarea: valorii nominale, imaginii, formatului și a elementelor de siguranță, stabilite de către BNM.

27. Bancnotele și monedele metalice care după verificarea autenticității sunt considerate suspecte de a fi false se transmit organelor competente, cu respectarea prevederilor capitolului VII din prezentul regulament.

28. Calitatea bancnotelor și monedelor metalice se verifică în conformitate cu Standardele minime pentru verificarea calității bancnotelor și monedelor metalice în moneda națională (anexa nr.3).

29. Bancnotele și monedele metalice care după verificarea calității nu mai pot fi repuse în circulație sunt considerate necorespunzătoare circulației și se depun la BNM în ambalajul respectiv.

30. Pentru bancnotele corespunzătoare circulației, precum și pentru cele necorespunzătoare circulației se respectă următorul mod de ambalare:

a) 100 bancnote cu aceeași valoare nominală formează un pachetel;

b) pe lățimea pachetelului se aplică o banderolă-tip, în corespundere cu valoarea nominală a bancnotelor, pe care se aplică o ștampilă care identifică denumirea băncii, se indică numele casierului/ numărul unic de înregistrare a casierului, care a format pachetelul și semnătura acestuia, data, luna și anul în care a fost format pachetelul;

c) zece pachetele a câte 100 bancnote, cu aceeași valoare nominală, formează un pachet complet, iar pachetelele, cu aceeași valoare nominală, din care nu se poate forma un pachet complet, formează un pachet incomplet;

d) pachetelul care conține sub 100 bancnote formează un pachetel incomplet, la care pe lățimea acestuia se aplică o banderolă simplă, unde se menționează: valoarea nominală, cantitatea de bancnote, suma totală, se aplică o ștampilă care identifică denumirea băncii, se indică persoana care a format pachetelul și semnătura acesteia, data, luna și anul în care a fost format pachetelul;

e) la fiecare pachet complet se aplică în partea superioară un cartonaș-tip, iar în partea inferioară un cartonaș simplu. Pe cartonașul superior se aplică o ștampilă care identifică denumirea băncii, numele casierului/ numărul unic de înregistrare a casierului care a procesat pachetul, data, luna și anul în care a fost format pachetul și se aplică semnătura casierului;

f) la fiecare pachet incomplet se aplică în partea superioară și inferioară câte un cartonaș simplu. Pe cartonașul superior se menționează: valoarea nominală, cantitatea de bancnote, suma totală, se aplică o ștampilă care identifică denumirea băncii, numele casierului/numărul unic de înregistrare a casierului care a procesat pachetul, data, luna și anul în care a fost format pachetul și se aplică semnătura casierului;

g) un pachet complet sau incomplet nu trebuie să conțină date de identificare ale mai multor casieri sau ale aceleiași casier cu mențiuni aferente diferitelor zile de formare a pachetului;

h) pachetele complete și cele incomplete se ambalează în folie din polietilenă.

31. Băncile depun la BNM bancnote corespunzătoare circulației și bancnote necorespunzătoare circulației și retrag de la BNM doar bancnote corespunzătoare circulației, formate în pachete complete, ambalate în folie din polietilenă și clasate separat după categorie și valoare nominală.

Excepție fac bancnotele necorespunzătoare circulației cu valori nominale de 200 lei și mai mari, care pot fi depuse la BNM formate în pachete incomplete/ pachetele complete ambalate în folie de polietilenă și clasate separat pe valori nominale.

32. Se interzice ca pachetele cu bancnote depuse la BNM să conțină agrafe, clame sau alte elemente ce pot deteriora echipamentele de procesat bancnote din dotare BNM.

33. Pentru monedele metalice corespunzătoare circulației, precum și pentru cele necorespunzătoare circulației se respectă următorul mod de ambalare:

1) monedele metalice divizionare cu aceeași valoare nominală:

a) se formează în săculețe:

2000 monede cu valoarea nominală de 1 ban;

1000 monede cu valoarea nominală de 5 bani, 10 bani, 25 bani și 50 bani.

b) săculețele se formează într-un sac:

20 de săculețe cu valoarea nominală de 1 ban, 5 bani, 10 bani și 25 bani;

5 săculețe cu valoarea nominală de 50 bani.

2) monedele metalice lei cu aceeași valoare nominală:

a) se ambalează în pachete formate din fișicuri:

10 fișicuri a câte 50 monede cu valoarea nominală de 1 leu;

10 fișicuri a câte 25 monede cu valoarea nominală de 2 lei, 5 lei și 10 lei;

sau

b) se formează în săculețe:

500 monede cu valoarea nominală de 1 leu, 2 lei, 5 lei și 10 lei;

c) săculețe se formează într-un sac:

5 săculețe cu valoarea nominală de 1 leu, 2 lei, 5 lei și 10 lei

3) monedele ambalate separat în săculețe, pe diverse valori nominale, care nu pot forma un sac complet, formează un sac mixt, care nu poate conține mai mult de:

a) 10000 monede divizionare;

b) 2500 monede lei.

34. Pe pachetele cu fișicuri/săculețele/sacii cu monede metalice, se aplică o etichetă unde se menționează: valoarea nominală, cantitatea de monede și suma totală a acestora, se aplică o ștampilă care identifică denumirea băncii, numele casierului/ numărul unic de înregistrare a casierului care a procesat pachetul cu fișicuri/ săculețul/ sacul cu monede, data, luna și anul în care au fost formate acestea și se aplică semnătura casierului. Săculețele și sacii cu monede se sigilează de către casierii care le au format.

35. Sacul cu monede metalice nu trebuie să includă săculețe formate de persoane diferite și nu trebuie să conțină date de identificare ale mai multor persoane sau ale aceleiași persoane, purtând date diferite privind formarea sacului.

36. Băncile depun la BNM monede metalice corespunzătoare circulației și monede metalice necorespunzătoare circulației și retrag de la BNM doar monede corespunzătoare circulației, ambalate în pachete cu fișicuri sau săculețe/ saci conform prevederilor pct. 33, subpct. 1) și 2) din prezentul regulament.

37. Băncile procesează numerarul primit de la clienți, de la alte bănci și de la BNM și verifică autenticitatea, calitatea, precum și cantitatea bancnotelor și monedelor metalice, până la utilizarea acestuia în operațiunile cu numerar. În cazul depistării diferențelor de numerar (plusuri/minusuri/ numerar suspect de a fi fals) banca întocmește procese-verbale de constatare pentru contabilizarea acestora conform propriilor proceduri stabilite.

38. BNM își rezervă dreptul de a refuza primirea pachetelor cu bancnote și sacii cu monede dacă nu au fost respectate cerințele de formare, ambalare și identificare, prevăzute în prezentul regulament.

Secțiunea 3

Schimbul bancnotelor și monedelor metalice

39. Băncile sunt obligate să accepte, pentru persoane fizice și juridice, bancnote și monede metalice autentice și cu putere circulatorie, conform Standardelor minime pentru verificarea calității bancnotelor și monedelor metalice în moneda națională, prezentate în anexa 3 la prezentul regulament, pentru a fi depuse în cont sau a fi schimbate, după cum urmează:

a) bancnote și monede metalice necorespunzătoare circulației, dar cu putere circulatorie, pe bancnote și monede metalice corespunzătoare circulației;

b) bancnote corespunzătoare sau necorespunzătoare circulației, dar cu putere circulatorie, pe monede metalice corespunzătoare circulației;

c) monede metalice corespunzătoare sau necorespunzătoare circulației, dar cu putere circulatorie, pe bancnote corespunzătoare circulației.

40. Depunerea în cont și schimbul bancnotelor și monedelor metalice se efectuează de către bănci în sumă nelimitată și fără perceperea comisionului de schimb sau orice alte comisioane.

41. Banca va afișa, la casa operațională, la un loc vizibil, un aviz care include mențiunea privind efectuarea schimbului bancnotelor și monedelor metalice în moneda națională, fără perceperea comisionului de schimb sau orice alte comisioane. Totodată, vor fi afișate Standardele minime pentru verificarea calității bancnotelor și monedelor metalice în moneda națională.

Secțiunea 4

42. Banca utilizează speciamele de bancnote la desfășurarea operațiunilor cu numerar numai cu titlu de călăuză. Speciamele de bancnote se distribuie de către BNM gratuit.
43. Operațiunile privind ridicarea speciamele de bancnote de la BNM, înregistrarea și distribuirea speciamele subdiviziunilor subordonate, modalitatea de utilizare și păstrare a acestora în cadrul băncii, precum și procedura de urmat în cazul pierderii speciamele se stabilește de către bancă, conform procedurilor interne elaborate de sine stătător.
44. Se interzice distribuirea de către bănci a speciamele de bancnote pentru terțe părți.
45. Ridicarea speciamele de bancnote de la BNM se efectuează de către reprezentantul băncii în baza delegației, întocmite pe numele său, valabile numai pentru ziua respectivă, a actului de identitate și a copieii actului de identitate. Predarea-primirea speciamele de bancnote se efectuează în baza unui proces-verbal semnat de părți.
46. Banca, în termen de 10 zile lucrătoare după recepționarea speciamele de bancnote prezintă la BNM:
- lista speciamele de bancnote distribuite subdiviziunilor subordonate băncii;
 - angajamentul scris prin care își asumă obligația de păstrare în siguranță a speciamele de bancnote și de restituire a acestora, la solicitarea BNM.
47. Restituirea speciamele de bancnote de către bancă se efectuează în termen de 10 zile lucrătoare de la solicitarea BNM. Predarea-primirea speciamele se efectuează în baza unui proces-verbal semnat de părți.
48. Banca, la încheierea procedurii de lichidare, restituie speciamele de bancnote la BNM. Predarea-primirea speciamele de bancnote se efectuează în baza unui proces-verbal semnat de părți.
49. Speciamele de bancnote prezentate la casa operațională a băncii, precum și cele depistate la procesarea numerarului sunt retrase, cu întocmirea unui proces-verbal cu informarea și transmiterea acestora inspectoratului de poliție teritorial, în scopul examinării conform competenței. Totodată, băncile informează BNM printr-un aviz despre depistarea speciamele de bancnote, cu anexarea procesului-verbal de constatare a cazului.

CAPITOLUL IV

Operațiunile cu numerar în moneda națională între bănci

50. Banca stabilește excedentul de numerar pentru ziua următoare care poate fi oferit altor bănci sau depus la BNM.
51. Banca, care își stabilește excedentul de numerar pentru ziua următoare este obligată să transmită la BNM, prin intermediul componentei de transport a SAPI un Aviz privind disponibilitatea excedentului de numerar (anexa nr. 12) indicând suma totală, divizată pe valori nominale. În funcție de solicitările de numerar de către alte bănci, banca va actualiza, până la ora 15⁰⁰, excedentul de numerar disponibil.
52. BNM asigură plasarea pe pagina interbancară a informației privind disponibilul de numerar al băncilor și actualizarea acestuia în corespundere cu datele recepționate de la bănci.
53. În scopul acoperirii necesității băncii cu numerar, în caz de insuficiență acestuia, banca poate examina informația plasată pe pagina interbancară, privind disponibilitatea numerarului în alte bănci și poate iniția negocieri în vederea procurării numerarului necesar.
54. Băncile vor aplica procedurile interne pentru asigurarea predării/ridicării numerarului conform cerințelor prezentului regulament.
55. Banca va reglementa prin procedurile sale interne modalitatea de distribuire a excedentului de numerar între subdiviziunile proprii, precum și altor bănci.

CAPITOLUL V

Operațiunile cu numerar în moneda națională ale băncilor în relația cu BNM

Secțiunea 1

Cerințele privind retragerea/depunerea numerarului

56. În funcție de disponibilitatea excedentului de numerar sau în cazul insuficienței acestuia, băncile pot depune sau retrage numerar la/ de la BNM.
57. Retragerea și depunerea numerarului de la/la BNM se efectuează în baza Contractului privind operațiunile cu numerar (anexa nr. 4).
58. Banca are obligația de a transmite la BNM lista care include numele persoanelor desemnate pentru efectuarea operațiunilor de retragere/ depunere a numerarului de la/la BNM, precum și datele unităților de transport ale băncii care vor fi implicate în transportarea numerarului de la/ la BNM.
În cazul în care banca nu dispune de serviciul de transport valori, iar serviciile de retragerea/ depunere a numerarului de la/ la BNM și serviciile de transportare a numerarului la/de la bancă sunt prestate de către o persoană autorizată pentru a desfășura asemenea activități, banca prezintă la BNM lista cu numele persoanelor desemnate pentru ridicarea/ depunerea numerarului, precum și datele unităților de transport implicate în transportarea numerarului de la/ la BNM, care aparțin persoanei autorizate.
59. Lista va purta semnăturile conducătorului băncii și a contabilului-șef sau ale persoanelor care îi înlocuiesc și va cuprinde datele de identificare ale persoanelor desemnate pentru ridicarea/depunerea numerarului: numele, prenumele și semnătura, codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate, numărul legitimației de serviciu, precum și modelele și numerele unităților de transport.
60. Despre orice modificare ulterioară a acestei liste banca notifică BNM printr-o scrisoare oficială, în timp util, pentru a permite efectuarea operațiunilor de retragere/ depunere a numerarului.

Secțiunea 2

Retragerea de numerar de la BNM

61. Retragerea de numerar de la BNM se va efectua cu respectarea următoarelor condiții:
- banca transmite la BNM, prin intermediul componentei de transport a SAPI, Cererea pentru retragere de numerar (anexa nr.5) și/ sau Cererea pentru retragerea bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative (anexa nr. 6), în intervalul de timp 15.⁰⁰ - 16.⁰⁰ al zilei anterioare de retragere a numerarului. În cerere se indică suma totală, structura pe valori nominale, tipul bancnotelor/ monedelor, scopul utilizării numerarului, datele de identificare ale persoanelor responsabile de ridicarea numerarului și datele unităților de transport ale băncii, implicate în transportarea numerarului. În cazul în care, banca intenționează să retragă numerar în ziua în care este depusă cererea, aceasta se transmite la BNM, în intervalul de timp 8.³⁰ - 10.⁰⁰;
 - în cazul modificării datelor de identificare ale persoanelor responsabile de ridicarea numerarului și/ sau ale unităților de transport, banca expediază un mesaj, prin intermediul componentei de transport a SAPI, în intervalul de timp 8.³⁰ – 12.³⁰, în ziua efectuării operațiunii de retragere, până la ora stabilită de BNM pentru efectuarea operațiunii;
 - banca, prin intermediul componentei de transport a SAPI, inițiază un ordin de plată aferent operațiunii de retragere de numerar și decontarea acestuia, până la prezentarea persoanelor responsabile de ridicarea numerarului la BNM.
62. Cererea pentru retragerea numerarului de la BNM, cu excepția bancnotelor și monedelor jubiliare și comemorative, se inițiază de către bancă după examinarea informației afișate pe pagina interbancară, conform prevederilor pct. 52 din prezentul regulament.
63. Banca este în drept să-și anuleze cererea transmisă anterior, privind retragerea de numerar, inclusiv a bancnotelor și monedelor jubiliare și comemorative, prin inițierea unui Aviz de anulare a cererii (anexa nr. 7), care urmează a fi transmis, prin intermediul componentei de transport a SAPI, către BNM în termenul limită stabilit pentru inițierea cererii, conform pct. 61 din prezentul regulament.
64. În cazuri excepționale banca poate să transmită Cererea pentru retragerea de numerar după intervalul de timp stabilit de prevederile prezentului regulament. În acest caz, banca va transmite prin fax sau e-mail o scrisoare semnată de către conducătorul băncii cu indicarea motivului argumentat privind necesitatea de retragere urgentă a numerarului.
65. Ca urmare a examinării cererii băncii solicitante, BNM satisface total, parțial, sau refuză cererea. În cazul bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative cererea se examinează în funcție de soldurile disponibile în stocul BNM.
66. Rezultatul examinării cererii se comunică băncii solicitante cel târziu la ora 18.⁰⁰ a zilei în curs, în cazul acceptării cererii printr-o Confirmare de retragere/depunere a numerarului (anexa nr.8) transmisă prin intermediul componentei de transport a SAPI, în care se va indica suma numerarului acceptat spre retragere, structura valorilor nominale și timpul

retragerii numerarului de la BNM, în cazul refuzului cererii - printr-un Aviz de refuz a cererii/a avizului (anexa nr.9).

67. În cazul imposibilității de conectare a băncilor la componenta de transport a SAPI și pentru băncile în proces de lichidare, cererea de retragere a numerarului și confirmarea operațiunii de către BNM se transmit prin fax sau e-mail.

68. În baza confirmării recepționate de la BNM, banca în ziua retragerii numerarului efectuează plata prin transfer, care trebuie să fie egală cu suma numerarului aprobat pentru retragere.

69. Pentru operațiunile de retragere a bancnotelor și monedelor metalice, BNM aplică comisioane conform anexei nr. 11. Încasarea comisionului se efectuează, conform ordinului de plată inițiat de BNM, în condițiile contractului privind operațiunile cu numerar.

70. În cazul retragerii bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative, banca în ziua efectuării transferului specificat la pct. 68 din prezentul regulament, suplimentar, transferă la BNM diferența dintre prețul de comercializare a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative stabilit de BNM și valoarea nominală a acestora.

71. Pentru retragerea numerarului, persoana desemnată de către bancă se prezintă la BNM cu delegația întocmită pe numele său, valabilă numai pentru ziua respectivă, actul de identitate și copia actului de identitate.

72. Pentru retragerea numerarului de către băncile în proces de lichidare, administratorul băncii se prezintă la BNM cu actul de identitate și copia actului de identitate.

73. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate de persoana responsabilă de retragerea numerarului au fost constatate erori, consemnate printr-un proces verbal semnat de părți, banca va întocmi și va prezenta din nou documentele și ca urmare va fi plasată în coada de așteptare.

74. BNM va elibera persoanei desemnate de către bancă, odată cu numerarul, un exemplar al ordinului de eliberare a numerarului.

75. Operațiunile de retragere de numerar de către bănci de la BNM se vor efectua conform orarului stabilit pentru fiecare bancă, dar nu mai târziu de ora 16:⁰⁰ a zilei efectuării operațiunii. În situația în care, în ziua stabilită, banca solicitantă nu a efectuat operațiunea de ridicare a numerarului până la ora 16:⁰⁰, BNM va transmite, prin intermediul componentei de transport a SAPI, o Confirmare privind neefectuarea operațiunii (anexa nr. 10) și va aplica comisionul prevăzut la pct. 3 din anexa nr.11.

Secțiunea 3

Depunerea numerarului la BNM

76. În funcție de disponibilități, băncile pot depune la BNM:

- a) excedentul de numerar;
- b) numerarul clasat în categoria necorespunzător circulației;
- c) numerarul fără putere circulatorie.

77. Depunerea numerarului la BNM se va efectua cu respectarea următoarelor condiții:

- a) banca transmite, prin intermediul componentei de transport a SAPI, Avizul privind disponibilitatea excedentului de numerar (anexa nr. 12), în termen limită de până la ora 15:⁰⁰ și/ sau Avizul de depunere a numerarului necorespunzător circulației (anexa nr.13), în termen limită de până la ora 16:⁰⁰ în ziua anterioară efectuării operațiunii. În aviz se indică suma totală, divizată pe valori nominale, datele de identificare ale persoanelor responsabile de depunerea numerarului și datele unităților de transport ale băncii, implicate în transportarea numerarului;
- b) banca actualizează avizul, modificând suma declarată anterior pentru depunere, nu mai târziu de termenul limită stabilit pentru transmiterea avizului;
- c) în cazul modificării datelor de identificare ale persoanelor responsabile de depunerea numerarului și/ sau a datelor unităților de transport, bancă expediază un mesaj, prin intermediul componentei de transport a SAPI, în intervalul de timp 8:³⁰ –12:³⁰ în ziua efectuării operațiunii de depunere, până la ora stabilită de BNM, pentru efectuarea operațiunii.

78. Depunerea de numerar la BNM se efectuează numai în baza Confirmării de retragere/depunere a numerarului (anexa nr. 8) transmise de BNM, prin intermediul componentei de transport a SAPI, cel târziu la ora 18:⁰⁰, cu indicarea timpului efectuării operațiunii.

În cazul unor solicitări de numerar din partea unor bănci și, totodată, al disponibilității de numerar corespunzător circulației, în cadrul altor bănci, BNM poate refuza efectuarea operațiunii de depunere a excedentului de numerarul cu

expedierea unui Aviz de refuz a cererii/a avizului (anexa nr. 9), cu includerea mențiunilor privind redirecționarea numerarului către banca solicitantă.

79. În cazuri excepționale, banca poate să transmită Avizul privind disponibilitatea excedentului de numerar/Avizul de depunere a numerarului necorespunzător circulației după intervalul de timp stabilit de prevederile pct. 77 din prezentul regulament. În acest sens, banca va transmite prin fax sau e-mail o scrisoare semnată de către conducătorul băncii cu indicarea motivului argumentat privind necesitatea de depunere urgentă a numerarului.

80. În cazul imposibilității de conectare a băncilor la componenta de transport a SAPI și pentru băncile în proces de lichidare, avizele și confirmările operațiunilor de către BNM se transmit prin fax sau e-mail.

81. Numerarul fără putere circulatorie se depune la BNM fără restricții de ordin cantitativ și nominal.

82. La solicitarea băncilor în proces de lichidare BNM poate răscumpăra bancnotele/monedele jubiliare și comemorative disponibile în stocurile acestora. Solicitarea băncilor în proces de lichidare efectuată în scris trebuie să conțină informația privind denumirea, cantitatea, valoarea nominală, metalul (pentru monede), prețul unitar și valoarea de bilanț a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative.

Ca urmare a examinării solicitării, BNM poate accepta total, parțial, sau poate refuza răscumpărarea bancnotelor/monedelor jubiliare și comemorative aflate în stocurile băncilor în proces de lichidare.

Depunerea bancnotelor/monedelor jubiliare și comemorative la BNM se va efectua în baza Avizului privind disponibilitatea excedentului de numerar (bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative) conform prevederilor pct. 77 din prezentul regulament.

83. În vederea decontării operațiunilor privind depunerea de către banca în proces de lichidare a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative, BNM în ziua depunerii numerarului, inițiază și asigură decontarea unui Ordin de plată către bancă corespunzător sumei numerarului depus. Suplimentar, se transferă la contul băncii în proces de lichidare diferența dintre prețul de răscumpărare, stabilit de BNM și valoarea nominală a bancnotelor/ monedelor jubiliare și comemorative.

84. Pentru depunerea numerarului, persoana desemnată de către bancă se prezintă la BNM cu ordinul de eliberare a numerarului emis de banca depunătoare (care prevede suma numerarului destinat pentru depunere la BNM), cu actul de identitate și cu copia actului de identitate.

85. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate de persoana desemnată de către bancă pentru depunerea numerarului au fost constatate erori, consemnate printr-un proces verbal semnat de părți, banca va întocmi și va prezenta din nou documentele și ca urmare va fi plasată în coada de așteptare.

86. Depunerea numerarului de către bănci se va efectua conform orarului stabilit pentru fiecare bancă, dar nu mai târziu de ora 16:00 a zilei efectuării operațiunii. BNM nu va accepta depunerea numerarului în cazul nerespectării de către bancă a sumei și a structurii numerarului pe valori nominale indicate în Confirmare.

87. Ca urmare a depunerii numerarului, BNM va elibera persoanei desemnate a băncii depunătoare un exemplar al ordinului de încasare a numerarului, drept confirmare de depunere a numerarului.

88. În vederea decontării operațiunilor privind depunerile de numerar, BNM în ziua depunerii numerarului inițiază și asigură decontarea, prin intermediul componentei de transport a SAPI, a unui ordin de plată către bancă, corespunzător sumei numerarului depus.

89. Numerarul depus de către bancă la BNM se supune integral verificării. În cazul constatării unor diferențe în plus/minus, precum și al depistării numerarului suspect de a fi fals BNM va întocmi și va expedia băncilor procese-verbale de constatare.

Banca este obligată să acopere diferențele depistate în minus/suspecte de a fi false. Diferența depistată în plus, va fi transferată de către BNM în contul de decontare al băncii.

CAPITOLUL VI

Operațiunile cu numerar în valută străină ale băncilor în relația cu BNM

90. În temeiul Regulamentului privind efectuarea operațiunilor pe piața valutară interbancară a Republicii Moldova, aprobat prin HCA al BNM nr.8 din 24.01.2013, cu modificările și completările ulterioare, banca poate efectua operațiuni de vânzare/ cumpărare a numerarului în valută străină către/de la bănci nerezidente și pe piața interbancară a Republicii Moldova.

91. Desfășurarea operațiunilor cu numerar în valută străină în relația cu BNM se efectuează ca urmare a încheierii și autorizării de către BNM a tranzacției de vânzare/ cumpărare a valutei străine, în baza deciziei conducerii BNM.
92. Operațiunile de ridicare/ depunere a numerarului în valută străină de la/ la BNM se efectuează de către persoanele responsabile și unitățile de transport ale băncii, desemnate pentru efectuarea acestor operațiuni, incluse în lista prezentată de către banca la BNM, conform prevederilor pct. 58, 59 și 60 din prezentul regulament.
93. La ridicarea numerarului în valută străină de la BNM, reprezentantul băncii prezintă la BNM delegația întocmită pe numele său, valabilă numai pentru ziua respectivă, actul de identitate și copia actului de identitate.
94. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate de persoana responsabilă de ridicarea numerarului în valută străină au fost constatate erori, consemnate printr-un proces verbal semnat de părți, banca va întocmi și va prezenta din nou documentele și ca urmare va fi plasată în coada de așteptare.
95. BNM va elibera persoanei responsabile a băncii, odată cu numerarul în valută străină, un exemplar al ordinului de eliberare a numerarului în valută străină.
96. În cazul depunerii numerarului în valută străină la BNM, reprezentantul băncii prezintă ordinul de eliberare a numerarului în valută străină emis de bancă, actul de identitate și copia actului de identitate.
97. În cazul în care la verificarea documentelor prezentate au fost constatate erori, se acționează conform prevederilor pct. 94 din prezentul regulament.
98. În urma depunerii numerarului în valută străină, BNM va elibera persoanei responsabile a băncii, drept confirmare a operațiunii, un exemplar al ordinului de încasare a numerarului.
99. Numerarul în valută străină depus de către bancă la BNM se supune integral verificării. În cazul constatării unor diferențe sau al depistării bancnotelor suspecte de a fi false, se va întocmi și expedia băncii procesele-verbale de constatare. Banca este obligată să acopere diferențele în minus/ suspecte de a fi false, iar diferențele depistate în plus, vor fi transferate de către BNM în contul băncii.
Diferențele în sumă de 10 USD și mai mult (sau echivalentul acestora în altă valută străină) se transferă prin intermediul sistemului SWIFT, iar diferențele în sumă de până la 10 USD (sau echivalentul acestora în altă valută străină), vor fi reflectate la cursul oficial în MDL în contul băncii deschis la BNM.
100. Activitatea privind operațiunile cu numerar în valută străină, gestionarea, păstrarea și evidența valutei străine, se efectuează în conformitate cu procedurile interne elaborate de bancă, cu respectarea legislației în vigoare.

CAPITOLUL VII

Modul de înregistrare și evidență a numerarului suspect de a fi fals în moneda națională

101. Datele privind bancnotele și monedele metalice suspecte de a fi false, depistate în cadrul desfășurării operațiunilor cu numerar, de către bănci sau de BNM sunt înregistrate în Sistemul de evidență a falsurilor în moneda națională (SEF). Băncile asigură confidențialitatea acestor date. Organizarea și administrarea SEF ține de competența BNM.
102. Banca stochează și înregistrează timp de 2 zile lucrătoare din data depistării, în SEF, datele referitoare la bancnotele și monedele metalice suspecte de a fi false, depistate de către bancă și subdiviziunile subordonate, conform procedurilor interne stabilite.
103. Banca desemnează persoanele responsabile de stocarea și înregistrarea în SEF a datelor referitoare la bancnotele și monedele metalice suspecte de a fi false, precum și actualizarea acestora, în conformitate cu rezultatele expertizei efectuate de către subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne.
104. Banca asigură informarea subdiviziunilor subordonate privind datele referitoare la bancnotele și monedele metalice false, depistate de către aceasta, inclusiv de către alte bănci, conform datelor din SEF, pentru combaterea punerii în circulație a falsurilor.
105. BNM, prin intermediul SEF, informează băncile privind datele referitoare la noile tipuri de bancnote și monede metalice false (alertă rapidă).
106. Banca, în cadrul desfășurării operațiunilor cu numerar retrage din circulație bancnotele și monedele metalice, care urmare procedurii de autentificare se consideră suspecte de a fi false și le transmite subdiviziunii specializate a

Ministerului Afacerilor Interne, în conformitate cu legislația în vigoare.

107. În scopul asigurării evidenței, banca solicită subdiviziunii specializate a Ministerului Afacerilor Interne trimestrial, pentru bancnotele și monedele metalice suspecte de a fi false, transmise anterior pentru identificare, rezultatele expertizei în baza cărora în SEF se actualizează statutul bancnotei/ monedei metalice – falsă sau autentică.

108. Preluarea bancnotelor/ monedelor metalice suspecte de a fi false de la depunător și eliberarea documentului confirmativ în acest sens, informarea și transmiterea bancnotelor și monedelor metalice suspecte de a fi false subdiviziunii specializate a Ministerului Afacerilor Interne, se face în conformitate cu legislația în vigoare și cu procedurile interne elaborate de către bancă de sine stătător.

109. Banca va afișa, la casa operațională, la un loc vizibil, informația despre modul de preluare a bancnotelor și monedelor metalice suspecte de a fi false de la depunător și eliberarea unui document confirmativ.

CAPITOLUL VIII

Alte prevederi

110. Accesul în incinta și pe teritoriul adiacent BNM pentru persoanele împuternicite ale băncilor cu retragerea/depunerea numerarului în moneda națională precum și pentru unitățile de transport se efectuează în baza unui permis de acces.

111. Accesul în incinta și pe teritoriul adiacent BNM pentru persoanele împuternicite ale băncii cu retragerea/ depunerea numerarului în valută străină, precum și ale băncilor în proces de lichidare pentru retragerea/ depunerea numerarului în moneda națională și a unităților de transport ale acestora, se efectuează în baza unui permis de acces, inițiat conform scrisorii expediate de către bancă prin fax sau e-mail, care conține datele de identificare ale persoanelor împuternicite și datele unităților de transport.

112. În cazul imposibilității desfășurării de către BNM a operațiunilor cu numerar în relație cu băncile, Banca Națională va informa în prealabil, cu 10 zile lucrătoare înainte, printr-un comunicat, transmis prin intermediul componenței de transport a SAPI, sau prin fax pentru băncile în proces de lichidare, despre perioada derulării acestui proces.

113. În acest caz, băncile își vor prognoza excedentul/ necesarul de numerar și vor apela preponderent la alte bănci în vederea prestării/ beneficierii serviciilor aferente operațiunilor cu numerar.

114. În contextul imposibilității acoperirii necesității băncii cu numerar/ distribuirii excedentului de numerar din lipsă de ofertă/ cererii, inclusiv conform informației plasate pe pagina interbancară, băncile pot reține/ depune numerar la BNM, conform unui grafic coordonat din timp.

115. Activitatea privind colectarea și transportarea numerarului se reglementează prin procedurile interne ale băncii.

116. Banca elaborează de sine stătător proceduri aferente activității operațiunilor cu numerar desfășurate în cadrul subdiviziunilor subordonate.

117. Banca stabilește și efectuează controale în cadrul subdiviziunilor subordonate, în scopul determinării gradului de respectare și executare a operațiunilor cu numerar în corespundere cu actele normative de domeniu, precum și al identificării și prevenirii riscurilor de fraudă, în care pot fi implicați salariații băncii.

Anexe: [PDF](#) ^[1] [DOC](#) ^[2]

Referința spre Registrul de stat al actelor juridice: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=104888&lang=ro ^[3]

Vezi și

Tag-uri

[regulament](#) ^[4]

[Operațiuni cu numerar](#) ^[5]

[banci](#) ^[6]

[procesarea numerarului](#) ^[7]

[evidența a falsurilor](#) ^[8]

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-operatiunile-cu-numerar-bancile-din-republica-moldova-aprobat>

Legături conexe:

[1] http://www.bnm.md/files/Anexe_Regulament_bancni_ro.pdf [2]

http://www.bnm.md/files/Anexe_Regulament_bancni_ro.doc [3] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=104888&lang=ro [4]

[http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=regulament](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=regulament) [5]

[http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Operațiuni cu numerar](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Operațiuni cu numerar) [6] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=banci](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banci)

[7] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=procesarea numerarului](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=procesarea numerarului) [8] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=evidența a falsurilor](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=evidența a falsurilor)